

**Formanden:**

Medlem af Folketinget *Erhard Jakobsen* (CD) har meddelt mig, at han ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov, jf. Folketingets forretningsordens § 42, stk. 3, litra c, fra og med den 22. juni 1993 og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Medlem af Folketinget *Lysholm Christensen* (KRF) har meddelt mig, at han ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov, jf. Folketingets forretningsordens § 42, stk. 3, litra a, fra og med den 21. juni 1993 og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

**Samtykke til behandling:****Formanden:**

Den under punkt 14 på dagsordenen opførte sag kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Den første sag på dagsordenen var:

**1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 29:**

*Forespørgsel til statsministeren [om den økonomiske krise på Færøerne].*

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 11/6 93).

**Formanden:**

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

**2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 269:**

*Forslag til lov om tilskud til Færøernes hjemmestyre.*

Af finansministeren (Lykketoft).

(Fremsat 21/4 93. Første behandling 29/4 93. Betænkning 3/6 93. Anden behandling 11/6 93. Ændringsforslag nr. 1 af 15/6 93 til tredje behandling af Kim Behnke (FP) og Kirsten Jacobsen (FP)).

Der var stillet 1 ændringsforslag af Kim Behnke (FP) og Kirsten Jacobsen (FP).

Ændringsforslaget sættes først til forhandling.

**Formanden:**

Jeg vil gerne henstille, at der bliver mere ro i salen, end der er i øjeblikket.

**Forhandling****Kirsten Jacobsen (FP):**

Der har været en kraftig acceleration i negativ retning i udviklingen af Færøernes økonomi siden den 22. december 1992, da den tidligere danske statsminister afgav retten til den færøske undergrund. Med tanke på de milliardbeløb, der siden den dag er sendt til Færøerne, synes vi, at det vil være på sin plads, at man – når man nu fuldstændig slipper kontrollen ved at lade Færøerne få bloktilskud fremover ...

**Formanden:**

Jeg kan ikke forlange, at medlemmerne selv skal høre, hvor højt støjniveauet er; men det er uacceptabelt højt, både for den, der har ordet, og for tilhørerne.

**Kirsten Jacobsen (FP):**

Som sagt: Siden den 22. december 1992 er udviklingen på Færøerne blevet drastisk forværret; vi ser det hver eneste dag.

Så kan man selvfølgelig undre sig over, at når regeringen ikke får opfyldt de krav, den føler er nødvendige for at få styr på tingene, opgiver den fuldstændigt og fremsætter lovforslag nr. L 269, samtidig med at den siger: Nå, men her får I en pose penge, og så må I selv finde ud af det, som alle har set at I ikke kan finde ud af. Det er nu en sag for sig.

Da man frigav den færøske undergrund, så færingerne selv kunne bestemme over udvindingen og selv indhøste gevinsten, kunne det jo godt ske, at den daværende danske regering var i den naive tro, at det ikke stod så slemt til, fordi den aldrig havde læst rapporterne fra Færøerne. Men det har jo vist sig, at det var tilfældet, og derfor finder Fremskridtspartiet det rimeligt, at de danske skatteydere får sikkerhed for, at hvis man finder olie eller andre

[Kirsten Jacobsen]

værdifulde forekomster i den færøske undergrund, som giver overskud, skal dette først betales som afdrag på de lån, som de danske skatteydere inden for det sidste halve år har sendt til Færøerne, før man begynder at bruge dem til bygning af flere tunneler, veje, havneanlæg eller andet. Det er i korthed, hvad Fremskridtspartiets ændringsforslag går ud på.

Vi finder ikke, at det er tilstrækkeligt med en aftale om, at der kan indledes forhandlinger, hvis det viser sig, at der bliver overskud. Med den udvikling, der har været, mener vi, at det er nødvendigt, at det simpelt hen bliver slået fast, at giver forekomsterne i den færøske undergrund overskud, skal pengene først og fremmest bruges til at afdrage de mange milliarder, som danskerne ekstraordinært har stillet til rådighed for færingerne inden for det sidste halve år.

#### Formanden:

Jeg vil gerne sikre mig, at støjniveauet er acceptabelt, inden jeg giver ordet til hr. Kim Behnke.

#### Kim Behnke (FP):

Fremskridtspartiet har stillet to ændringsforslag, nemlig et i selve betænkningen og et, som fru Kirsten Jacobsen lige har omtalt.

Ændringsforslaget i betænkningen om, at § 2 skal udgå, er ikke bare stillet for sjov. Vi synes faktisk, det er nødvendigt at få slået fast, at de årlige bevillinger, som Danmark sender som bloktilskud til Færøerne, ikke bare skal være genstand for en automatisk regulering ifølge en eller anden mere eller mindre tilfældig gennemsnitlig pris- og lønudvikling i Danmark. Man kunne jo lige så godt have valgt at regulere efter kursen på den sydafrikanske rand eller noget andet, for hvad har det med Færøerne at gøre, hvordan den danske pris- og lønudvikling er?

Derfor må det være sådan, at spørgsmålet om det færøske bloktilskuds størrelse indgår i de årlige finanslovforhandlinger, og at man her tager stilling til, hvor stort det skal være. Der vil være nogle, herunder Fremskridtspartiet, der vil argumentere kraftigt for, at det skal reguleres i nedadgående retning, og der vil selvfølgelig også være nogle – det har vi noteret os – der vil argumentere for, at bloktilskudet skal reguleres i opadgående retning. Men

uanset hvad der sker, må det være en politisk afgørelse i forbindelse med finanslovforhandlingerne, og ikke således, som lovforslagets § 2 lægger op til, at reguleringen afspejler den gennemsnitlige løn- og prisudvikling i Danmark. Hvad nu, hvis inflationen på Færøerne begynder at galopere i de kommende år? Hvad nu, hvis pris- og lønudviklingen på Færøerne kommer fuldstændig i skred? Jo, så vil den gennemsnitlige danske pris- og lønregulering slet ikke være tilstrækkelig til at udligne Færøernes kapitalbehov; men ikke engang det har man taget stilling til fra tilhængerens side, og derfor mener vi, det vil være fornuftigt, at § 2 ganske enkelt udgår.

Lad mig sige som supplement til fru Kirsten Jacobsens bemærkninger om spørgsmålet vedrørende forekomster af kulbrinter på og omkring Færøerne, at siden vi stillede dette ændringsforslag har det jo vist sig, at udviklingen i det virkelige liv uden for disse tykke mure går langt hurtigere, end vi drømmer om her i Folketinget. Ikke så snart var der afsagt dom ved Den Internationale Domstol i Haag i striden mellem den danske stat – herunder Grønland – og Norge vedrørende Jan Mayen, før det forlød, at hvis Den Internationale Domstol i Haag vælger det samme princip, når der skal ske en grænsedragning mellem Færøerne og Storbritannien, vil det rent faktisk være sådan, at Færøerne får adgang til et areal på kontinentalsoklen mellem Shetlandsøerne og Færøerne, som er interessant med hensyn til kulbrinteforekomster. Derfor er det faktisk ikke uvæsentligt, at vi vedtager det ændringsforslag, som fru Kirsten Jacobsen så glimrende argumenterede for.

Men igen må vi sige, at det er bekymrende, at Folketingets partier så passivt lader stå til og først reagerer, efter at udviklingen har fundet sted, og så må til at feje op. Også i denne sag vil man altså opleve, at Fremskridtspartiet ikke bare er på linie med udviklingen, men rent faktisk tager højde for noget af det, der kan ske i de kommende år, og det burde man lytte lidt til. Vi anbefaler altså, at man støtter begge vore ændringsforslag.

#### Sonja Mikkelsen (S):

Det er næppe undgået nogen folketingsmedlemmers, endsige partiets, opmærksomhed, at der er store problemer på Færøerne, og alle er

[Sonja Mikkelsen]

vel også fuldt ud klar over årsagen til, at Færøerne har disse økonomiske vanskeligheder.

For en ordens skyld vil jeg godt gøre opmærksom på, at med vedtagelsen af lovforslag nr. L 269 beslutter vi, at det statslige engagement over for Færøerne fremover vil ske i form af bloktilskud. Vi tager også stilling til bloktilskuddets størrelse for resten af 1993 og 1994, men ikke videre. I forbindelse med de enkelte finanslovforhandlinger her i Danmark tages der stilling til, hvilken størrelse bloktilskuddet skal have, og vi har også et holdepunkt i det forhold, at Færøernes finanslov skal godkendes af den danske regering. Vi har endda yderligere et holdepunkt, nemlig at Færøerne ikke må stifte yderligere gæld, uden at det er godkendt af den danske regering.

Dertil kommer også, at det selvfølgelig er oplagt – og det er jo også medtaget allerede i aftalen fra december 1992 – at hvis det viser sig, at råstofudvindingen på Færøerne begynder at give afkast til det færøske samfund, skal det selvfølgelig have indflydelse, når der skal forhandles om det fremtidige omfang af statslige tilskud fra dansk side til Færøerne. Det er der slet ingen tvivl om, og det hersker der heller ingen tvivl om med de ting, der nu ligger på bordet; så jeg forstår ikke, at det skulle være nødvendigt at stille yderligere ændringsforslag om dette punkt fra Fremskridtspartiets side.

Vi kan ikke medvirke fra Socialdemokratiets side. Vi mener, at vi har klare holdepunkter i spørgsmålet om den færøske økonomi, og at de er blevet endnu klarere i de senere uger.

(Kort bemærkning).

**Kim Behnke (FP):**

Hvis nu fru Sonja Mikkelsen havde været minister, havde det været dejligt at høre det, fru Sonja Mikkelsen sagde. Men fru Sonja Mikkelsen er jo ikke minister, og derfor er vi nødt til at tro på det, der står i de foreliggende dokumenter; og her står der ikke, at der skal gennemføres forhandlinger mellem Danmark og Færøerne i tilfælde af, at man finder kulbrinteforekomster. Nej, det gør der ikke, fru Sonja Mikkelsen; der står, og jeg citerer fra svaret på spørgsmål nr. 9:

»Den 22. december 1992 blev der mellem regeringen og Færøernes landsstyre indgået en aftale om råstoffer i den færøske undergrund. Af aftalens punkt 6 fremgår det, at fund i den

færøske undergrund, der kan udnyttes kommercielt, vil udløse forhandlinger om nedsættelse af statens tilskud.«

Jamen det er da ikke det samme som at sige, at der skal ske forhandlinger. Og derfor, fru Sonja Mikkelsen, er det ikke korrekt at gå herop og sige, at det *skal* ske; nej, det *kan* ske, at det udløser nogle forhandlinger.

Men hvad bliver så resultatet? Ja, hvis vi kigger lidt i bakspejlet, har vi grund til at være dybt bekymrede. Det viser sig jo, at flertallet her i Folketinget er dybt kynisk: Alt, hvad der rører sig på Færøerne, stikker man hovedet i busken over for og udsteder en check, som de danske skatteydere skal betale. Og derfor tror vi ikke et øjeblik på, at de forhandlinger vil føre til noget som helst, medmindre det kommer til at stå i loven, at der *skal* ske en modregning.

Og det er da også helt naturligt; hvorfor er det egentlig et urimeligt forlangende over for Færøerne, når de tilsvarende regler for Grønland har en bestemmelse om, at i tilfælde af forekomster af kulbrinter eller andre mineraliske råstoffer på Grønland *skal* der ske en modregning?

(Kort bemærkning).

**Kirsten Jacobsen (FP):**

Jeg er ked af, at socialministeren ikke er til stede; men jeg ser, at finansministeren er her, og så vil jeg stille mit spørgsmål til finansministeren.

Nu slipper Folketinget altså taget og opgiver at få orden i det færøske socialvæsen. I stedet for at forlange, at man opfylder de stillede krav, slipper man kontrollen og giver denne pose penge; men vi ved jo alle sammen – det har vi kunnet læse i aviserne, det har vi kunnet læse i Rigsrevisionens rapporter, og det har vi kunnet læse i socialministerens papirer – at på grund af de kaotiske forhold i det færøske socialvæsen har Færøerne modtaget alt for mange penge i statsrefusion.

Det er ganske vist udtalt fra regeringens side, at disse penge skal tilbagebetales til Danmark, men jeg vil gerne spørge finansministeren: Hvilken sikkerhed har vi for, at disse penge bliver tilbagebetalt? Og hvorledes har finansministeren tænkt sig, at det skal ske? Skal det ske i form af, at man giver dem et nyt lån, eller har man tænkt sig, at det skal ske som en

[Kirsten Jacobsen]

modregning i det bloktilskud, Folketinget formentlig nu vedtager at give til Færøerne?

**Formanden:**

Jeg har konstateret et meget interessant psykologisk fænomen: Hver gang jeg rejser mig op, falder støjniveauet, og hver gang jeg sætter mig ned og en taler går herop, stiger støjniveauet. Det er altså ikke hensigtsmæssigt. Vi får mange dage med afstemninger, hvor medlemmerne er nødt til at være i salen, og man kan lige så godt indstille sig på, at det skal være til et lavere støjniveau. Jeg er ked af at holde moralske foredrag, men jeg er nødt til det.

**Anne Birgitte Lundholt (KF):**

Jeg skal blot kort kommentere ændringsforslaget fra Fremskridtspartiet vedrørende kulbrinteforekomster på Færøerne.

Årsagen til, at vi stemmer imod dette forslag, er, at vi ikke mener, at det hører hjemme i forbindelse med omlægningen af social refusion til bloktilskud. Men jeg skal i øvrigt sige, at jeg synes, det er en af de ting, vi skal have med, når vi diskuterer statslånet til Færøerne i eftermiddag, og ved den lejlighed vil jeg gerne se positivt på Fremskridtspartiets tanker.

**Finansministeren (Lykketoft):**

Jeg skal bare svare kort på fru Kirsten Jacobsens spørgsmål. Vi vil følge den sædvanlige procedure med tilbagebetaling af beløb, der er udbetalt uretmæssigt, og vi vil modregne dem i de fremtidige betalinger til Færøerne.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslaget.

*Afstemning*

Ændringsforslaget af Kim Behnke (FP) og Kirsten Jacobsen (FP) forkastedes, idet 7 stemte for, 108 imod.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

*Afstemning*

Lovforslaget

vedtoges med 111 stemmer (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) mod 7 (FP).

**Formanden:**

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

**3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 23:**

*Forslag til lov om psykologer m.v.*

Af sundhedsministeren (Ester Larsen).

(Fremsat 7/10 92. Første behandling 20/10 92. Betænkning 9/6 93. Anden behandling 11/6 93).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

*Afstemning*

Lovforslaget

vedtoges med 76 stemmer (S, SF, FP, CD, RV og KRF) mod 41 (KF og V).

**Formanden:**

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

**4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 228:**

*Forslag til lov om aktindsigt i helbredsoplysninger.*

Af sundhedsministeren (Torben Lund).

(Fremsat 17/3 93. Første behandling 23/3 93. Betænkning 9/6 93. Anden behandling 11/6 93).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

*Afstemning*

Lovforslaget